Begroting

Begroting RAZ 2027

Definitief

Rekenkamer Amsterdam-Zaanstad

8 juli 2026

Begroting

Begroting RAZ 2027

Definitief

Rekenkamer Amsterdam-Zaanstad

8 juli 2026

DEFINITIEF

Dit betreft de *Begroting RAZ 2027 inclusief eerste begrotingswijziging 2026* van de Rekenkamer Amsterdam-Zaanstad.

Inhoudsopgave

1. Inleiding ____ 3

2. Beleidsbegroting 2027 ____ 4

2.1 Onderzoeksprogramma's ____ 4

2.2 Paragrafen ____ 5

3. Financiële begroting 2027 ____ 9

3.1 Programmabegroting 2027 ____ 9

3.2 Toelichting op de programmabegroting 2027 ____ 10

3.3 Specificatie naar taakvelden ____ 12

3.4 Investeringsbegroting ____ 13

3.5 Uiteenzetting financiële positie ____ 14

4. Eerste begrotingswijziging 2026 ____ 20

4.1 Toelichting eerste begrotingswijziging 2026 ____ 20

4.2 Resumé eerste begrotingswijzing 2026 ____ 22

1. Inleiding

De gemeenten Amsterdam en Zaanstad hebben sinds 2005 gezamenlijk een rekenkamervoorziening. Vanaf 1 juni 2010 vindt de samenwerking plaats op basis van een gemeenschappelijke regeling. In 2024 is de regeling aangepast. Hierbij is de naam gewijzigd naar Rekenkamer Amsterdam-Zaanstad (RAZ), hierna: de rekenkamer.

Missie en beleidsvisie van de rekenkamer
Onze missie is bij te dragen aan een transparante, betrouwbare en lerende gemeente en daarmee bij te dragen aan de versterking van de lokale democratie. Dit doen we conform onze wettelijke taak door onafhankelijk onderzoek te doen naar doelmatigheid, doeltreffendheid en rechtmatigheid van het door het gemeentebestuur gevoerde beleid. Op die manier leveren we een bijdrage aan het verbeteren van de controlerende functie van de raad en daarmee van het lokaal bestuur. Jaarlijks stelt de rekenkamer voor de aangesloten gemeenten onderzoeksprogramma's vast.

***Begroting 2027* en de eerste begrotingswijziging 2026**
Dit document bevat de *Begroting 2027* en de *eerste begrotingswijziging 2026.*

Begroting 2027
De begroting bestaat uit een beleidsbegroting (hoofdstuk 2) en een financiële begroting (hoofdstuk 3). De beleidsbegroting bevat een toelichting op de onderzoeksprogramma's en de voorgeschreven paragrafen over het weerstandsvermogen en de bedrijfsvoering. In de financiële begroting staat ook de meerjarenbegroting voor de periode 2027-2030.

In de gemeenschappelijke regeling is vastgesteld dat de beide gemeenteraden eens in de zes jaar de gemeentelijke bijdragen aan de rekenkamer zullen vastleggen. In 2023 hebben de gemeenteraden van Amsterdam en Zaanstad besloten om de huidige samenwerking te continueren en de jaarlijkse (geïndexeerde) gemeentelijke bijdragen, die golden voor de periode 2016-2021, voort te zetten voor de jaren 2024 tot en met 2028. Voor 2027 is de gemeentelijke bijdrage voor Amsterdam begroot op € 2.759.850 en voor Zaanstad op € 277.730.

Eerste begrotingswijziging 2026
De oorspronkelijk vastgestelde *Begroting 2026* is geactualiseerd. Voorgesteld wordt om het jaarresultaat 2025 toe te voegen aan de algemene reserve. Daarnaast zijn de baten en de lasten bijgesteld en zijn de bestemmingsreserves ict en huisvesting aangevuld met middelen uit de bestemmingsreserve Bijzondere lasten ter dekking van investeringen. De gewijzigde *Begroting 2026* wordt in hoofdstuk 4 nader toegelicht.

Procedure vaststelling van de begroting
Op grond van de Wet gemeenschappelijke regelingen dient het bestuur van de rekenkamer jaarlijks een begroting vast te stellen. De rekenkamer heeft een ontwerpbegroting opgesteld en voorgelegd aan het Overlegorgaan RAZ. Het Overlegorgaan RAZ - samengesteld uit vertegenwoordigers van de gemeenteraden van Amsterdam en Zaanstad - gaf een positief advies over de ontwerpbegroting. Op 1 juli 2026 gaf de raad van Zaanstad een positieve zienswijze op de begroting. De raad van Amsterdam heeft op 2 juli 2026 eveneens een positieve zienswijze op de voorgelegde begroting afgegeven.

Het bestuur van de rekenkamer heeft na de besluitvorming in de raden de *Begroting 2027* ongewijzigd vastgesteld op een lastentotaal van € 3.083.756. Het lastentotaal van de *Begroting 2026* na eerste wijziging is vastgesteld op € 3.040.812. De vastgestelde begroting wordt op grond van artikel 11 van de Gemeenschappelijke regeling Rekenkamer Metropool Amsterdam toegestuurd aan Gedeputeerde Staten van Noord-Holland en de gemeenteraden van deelnemende gemeenten.

Amsterdam, 8 juli 2026

Annelies Daalder
Directeur Rekenkamer Amsterdam-Zaanstad

2. Beleidsbegroting 2027

2.1 Onderzoeksprogramma's

Wat is de doelstelling van de rekenkamer?
De rekenkamer heeft als doel de controlerende rol van de gemeenteraden te versterken door, conform haar wettelijke taak, onafhankelijk onderzoek uit te voeren naar de doelmatigheid, doeltreffendheid en rechtmatigheid van het gevoerde bestuur. De rekenkamer onderzoekt de resultaten van het gemeentelijk beleid, de bedrijfsvoering en de informatievoorziening aan de raad.

Welke onderzoeken worden uitgevoerd?
Jaarlijks stelt de rekenkamer voor elke deelnemende gemeente een onderzoeksprogramma vast. In het onderzoeksprogramma staan de (thema's van de) nieuwe onderzoeken die zijn geprogrammeerd en de onderzoeken uit eerdere onderzoeksprogramma's die nog moeten worden afgerond.

Sinds het onderzoeksprogramma van 2023 zijn we voor Amsterdam gestart met een nieuwe werkwijze van programmeren. In plaats van nauw omschreven onderzoeksonderwerpen presenteren we thema's die als leidraad functioneren voor het starten van nieuwe onderzoeken in het volgende jaar. Met deze werkwijze willen we meer ruimte voor flexibiliteit bij het opzetten van onderzoeken mogelijk maken. Daarmee kunnen we bij het starten van onderzoeken, bijvoorbeeld bij de afbakening, beter rekening houden met actuele ontwikkelingen. De thema's geven wel aan welke (beleids)terreinen het volgende jaar onze aandacht zullen krijgen.

Hoe wordt de voortgang van de opvolging van aanbevelingen bewaakt?
Tot en met 2019 ging de rekenkamer geregeld na of de aanbevelingen uit haar rapporten werden opgevolgd. In Amsterdam is in 2020 een start gemaakt met een nieuwe werkwijze. De nieuwe werkwijze houdt in dat in het raadsbesluit het college wordt gevraagd om de opvolging van aanbevelingen voortaan zelf te monitoren en daarover aan de raad te rapporteren. Wij kunnen dan volstaan met het steekproefsgewijs toetsen van een jaarlijkse voortgangsrapportage. In Zaanstad is een vergelijkbare verandering van de werkwijze afgesproken, die voor het eerst is toegepast bij het onderzoek *Meldingen openbare ruimte in Zaanstad* (april 2021).

In 2023 is met de Wet versterking decentrale rekenkamers, de Gemeentewet uitgebreid met een artikel (art. 185a) dat het college per 1 januari 2023 verplicht de gemeenteraad jaarlijks te informeren over de opvolging van aanbevelingen die de lokale rekenkamer aan het college heeft gedaan. Hiermee is er nu een wettelijke verplichting voor het college om over de opvolging van de aanbevelingen te rapporteren. Deze nieuwe wettelijke verplichting is door de directeur van de rekenkamer in diverse gesprekken onder de aandacht gebracht van de ambtelijke top en leden van de colleges van Amsterdam en Zaanstad.

Hoe is de procedure betreffende de onderzoeksprogramma's?
Jaarlijks brengen we in december of januari de onderzoeksprogramma's uit voor het (volgende) kalenderjaar met daarin een overzicht van de geplande onderzoeken. Daaraan voorafgaand worden de gemeenteraden van Amsterdam en Zaanstad bevraagd over onderwerpen die zij belangrijk vinden voor mogelijke rekenkameronderzoeken. Het is de wettelijke bevoegdheid van de bestuurder/directeur van de rekenkamer om de onderzoeksprogramma's vast te stellen. De onderzoeksprogramma's worden aan de gemeenteraden en de colleges ter kennisname toegezonden. Ook worden de onderzoekprogramma's op onze website gepubliceerd. De gemeenteraden kunnen ook per motie verzoeken om een specifiek onderzoek te doen, een zogeheten verzoekonderzoek. De bestuurder heeft de bevoegdheid te besluiten om het

verzoekonderzoek al dan niet uit te voeren en geeft daarbij aan wat daarvan de mogelijke consequenties zijn voor de programmering.

2.2 Paragrafen

Het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV) is ook van toepassing op de rekenkamer. Het BBV schrijft voor dat – voor zover relevant – een aantal paragrafen moet worden opgenomen in de beleidsbegroting waarin de beleidslijnen zijn vastgelegd met betrekking tot relevante beheersmatige aspecten. Voor de rekenkamer zijn alleen de paragrafen over het weerstandsvermogen en de bedrijfsvoering van belang.

2.2.1 Weerstandsvermogen en risicobeheersing

De risico's zijn minimaal. Met de gemeentelijke bijdragen is er een structurele dekking voor de reguliere kosten. In 2023 hebben de gemeenteraden van Amsterdam en Zaanstad besloten om de huidige samenwerking te continueren. Daarbij is tevens besloten om de jaarlijkse (geïndexeerde) gemeentelijke bijdragen, die golden voor de periode 2016-2021, voort te zetten voor de jaren 2024 tot met 2028 en deze conform de gemeenschappelijke regeling jaarlijks aan te passen aan de loonkostenontwikkeling. Vóór 2028 zal wederom de afspraak moeten worden herbevestigd.[i]

Het grootste risico is dat een deelnemende gemeente de samenwerking via de gemeenschappelijke regeling opzegt. Het eventueel opzeggen van de samenwerking is evenwel niet primair een financieel risico van de rekenkamer. Omdat de rekenkamer geen eigen rechtspersoonlijkheid heeft, komen de financiële gevolgen de gemeenten Amsterdam en Zaanstad toe. In de gemeenschappelijke regeling is bepaald dat bij de uittreding van een deelnemende gemeente, de deelnemende gemeenteraden gezamenlijk de verplichtingen van de uittredende raad vaststellen. Daarbij geldt dat de uittredende raad in ieder geval tweemaal de laatstelijk voor de raad verschuldigde jaarbijdrage vergoedt waaronder de kosten voor het personeel, de boventalligheid, het afronden van de lopende onderzoeken en de daaruit voortvloeiende verplichtingen.

Voor het opvangen van schommelingen in de uitgaven streven we ernaar om een algemene reserve aan te houden tussen de 10 en 15% van de te ontvangen jaarlijkse gemeentelijke bijdragen. Eind 2027 bedraagt de algemene reserve naar verwachting circa € 345.885, 11,4% van de jaarlijkse bijdragen. Daarmee is algemene reserve nog binnen de gewenste bandbreedte van 10 en 15% van de jaarlijkse bijdragen. Wanneer de algemene reserve boven de 15% uitkomt, wordt in overleg met het Overlegorgaan RAZ nagegaan hoe die middelen worden bestemd.

Hieronder is de voorgeschreven tabel inzake financiële kengetallen - voor zover relevant voor de rekenkamer - opgenomen.

[i] Ten minste twaalf maanden voor afloop van de zesjaarsperiode stelt een raad opnieuw de jaarlijkse bijdrage vast.

Tabel 2.1 – Verloop van de kengetallen

	Jaar-rekening 2025	Begroting 2026 (na 1e wijziging)	Begroting 2027	Meerjaren-raming 2028	Meerjaren-raming 2029	Meerjaren-raming 2030
Solvabiliteits-ratio	64%	67%	65%	62%	61%	59%
Netto-schuldquote	-20%	-13%	-12%	-12%	-12%	-12%
Incidentele/ structurele exploitatie-ruimte	-1%	-5%	0%	0%	0%	0%

De *solvabiliteitsratio* geeft aan in welke mate de bezittingen (vaste en vlottende activa) zijn gefinancierd met eigen vermogen (algemene reserve en bestemmingsreserves). De solvabiliteitsratio ligt naar verwachting tussen de 59 en 67%. Dit duidt op een goede solvabiliteitspositie. De daling van de solvabiliteitsratio wordt voornamelijk veroorzaakt door een afname van de bestemmingsreserves voor huisvesting en ict. Deze reserves dienen als dekking voor de afschrijvingen op investeringen in huisvesting en ict.

De *netto-schuldquote* is een kengetal waarbij een relatie wordt gelegd tussen de netto-schulden en de jaarlijkse totale baten. Voor dit verhoudingsgetal geldt: hoe lager hoe beter. De VNG geeft als indicatie dat indien dit percentage uitkomt boven de 100%, een gemeente zou moeten opletten. De negatieve netto-schuldquote weerspiegelt dat aan het eind van ieder jaar de (verwachte) vorderingen hoger zijn dan de (verwachte) schulden. Financieel-technisch is dat positief. De lage netto-schuldquote van de rekenkamer is mede een gevolg van het beleid om investeringen met bestemmingsreserves te financieren.

In 2025 was er een *incidentele exploitatieruimte* van 1% (negatief) voornamelijk als gevolg van hogere personeelslasten en in 2026 naar verwachting 5% (negatief). Dit had diverse oorzaken, waaronder de cao-loonkostenstijging, het invullen van beschikbare vacatures gedurende het jaar, en de inzet van vervangend personeel bij langdurige afwezigheid van medewerkers. We verwachten dat deze negatieve exploitatieruimte niet doorwerkt in latere jaren, omdat deze deels incidenteel van aard is. Vanaf 2027 wordt een *structurele* exploitatieruimte verwacht van 0%. Dat betekent dat de structurele inkomsten en structurele uitgaven elkaar in evenwicht houden.

2.2.2 Financiering

De rekenkamer financiert de lopende exploitatie met de ontvangen bijdragen van de deelnemende gemeenten, kortlopende schulden en de opgebouwde reserves. De rekenkamer heeft geen langlopende leningen aangetrokken voor de financiering van de vaste materiële activa. De financiering vindt plaats met bestemmingsreserves.

De rekenkamer heeft een eigen bankrekening. Als gevolg van de *Regeling schatkist-bankieren decentrale overheden* wordt deze bankrekening dagelijks door Treasury van de gemeente Amsterdam aangezuiverd of afgeroomd waardoor het banksaldo dagelijks op nul euro uitkomt. Door het afromen of aanzuiveren ontstaat een rekening-courantverhouding met de gemeente Amsterdam. De rekenkamer betaalt geen rente over een eventueel negatief rekeningcourantsaldo, maar ontvangt ook geen rente over een positief rekeningcourantsaldo.

2.2.3 Bedrijfsvoering

We werken binnen het kader van de Gemeenschappelijke regeling Rekenkamer Amsterdam-Zaanstad en we hebben een reglement van orde. In 2024 is een nieuwe Gemeenschappelijke regeling Rekenkamer Amsterdam-Zaanstad opgesteld en door de gemeenteraden van Amsterdam en Zaanstad goedgekeurd. De nieuwe regeling is vanaf 6 juli 2024 van kracht en is gewijzigd naar aanleiding van de wijzigingen in de Wet gemeenschappelijke regelingen (Wgr). Daarnaast is een aantal aanvullende wijzigingen doorgevoerd, mede naar aanleiding van de *Beleidsvisie 2023-2028* van de rekenkamer. Een belangrijke wijziging is dat begrotingswijzigingen die geen invloed hebben op de gemeentelijke bijdrage(n) en/of waarbij de algemene reserve binnen de vastgestelde bandbreedte blijft, niet aan beide raden voor een zienswijze worden voorgelegd. Deze begrotingswijzigingen zullen wel zichtbaar zijn in de jaarrekening en worden besproken in het Overlegorgaan RAZ.

Aansluitend op de wijziging van de gemeenschappelijke regeling hebben wij ons reglement van orde aangepast en in overeenstemming gebracht met de gemeenschappelijke regeling. Aan het reglement hebben wij regels over het interne financiële beleid toegevoegd. Ook hebben wij de termijn van feitelijk wederhoor (twee weken) en de termijn voor een bestuurlijke reactie (drie weken) geconcretiseerd. Tevens hebben wij duidelijk gemaakt hoe wij omgaan met een verzoek van de gemeenteraad om onderzoek uit te voeren en hoe wij omgaan met een verzoek van de gemeenteraad om deze te ondersteunen. In de Gemeentewet staat dat de gemeenteraad een plaatsvervanger van de bestuurder/directeur van de rekenkamer moet benoemen. In het verleden is dit niet gebeurd en op dit moment hebben de gemeenteraden nog geen plaatsvervanger van de bestuurder benoemd.

Borging kwaliteit onderzoeken

Voor het beheersen en bewaken van de kwaliteit van rekenkameronderzoeken heeft de rekenkamer een digitaal handboek ontwikkeld. Hierin zijn de procedures beschreven voor de planning, het doen van onderzoek en het publiceren van rapporten. Het handboek wordt geregeld geactualiseerd. Daarnaast heeft de rekenkamer tezamen met de G4-rekenkamers en de Randstedelijke Rekenkamer een kwaliteitshandvest vastgesteld. Het kwaliteitshandvest is in 2025 herzien.

Opleiding, arbeidsomstandigheden en ziekteverzuim

Het personeel van het bureau van de rekenkamer is in dienst van de gemeente Amsterdam. De rekenkamer volgt daarom het beleid van de gemeente aangaande de arbeidsvoorwaarden, de arbeidsomstandigheden en het ziekteverzuim. De rekenkamer hecht eraan dat medewerkers zich blijven bekwamen. Er is binnen de rekenkamer jaarlijks een totaalbudget beschikbaar voor deskundigheids- en vaardigheidsbevordering. Dit budget bestaat uit twee pijlers: tijd en kosten. Deskundigheids- en vaardigheidsbevordering gebeurt niet alleen in concrete workshops, cursussen of opleidingen, maar ook door extra tijdsinvestering tijdens de projecten zelf. Voor de kosten is 2% van het personeelsbudget beschikbaar. Voor de te besteden uren in werktijd is maximaal 4% van de werktijd gereserveerd voor deskundigheids- en vaardigheidsbevordering.

Automatisering en informatisering

In 2019 is een eigen netwerk geïmplementeerd met specialistische programma's voor het verzamelen en verwerken van onderzoekgegevens, het publiceren van rapporten en de kantoorautomatisering. Dit netwerk is in 2024 vernieuwd met een nieuwe digitale werkomgeving. Daarnaast kan de rekenkamer ook gebruikmaken van het generieke netwerk van de gemeente Amsterdam. Voor het ontwikkelen van de website en onderhoud van het eigen netwerk wordt externe deskundigheid ingehuurd.

Financieel beheer
Voor het financieel beheer maakt de rekenkamer gebruik van de diensten van de directie Financiële Dienstverlening van de gemeente Amsterdam. Periodiek wordt de getrouwheid van de financiële rapportages intern getoetst. Indien daar aanleiding toe is, vindt bijsturing plaats en wordt zo nodig de begroting aangepast. Zo'n begrotingswijziging wordt altijd eerst besproken in het Overlegorgaan RAZ. Om te kunnen bewaken dat de onderzoeksinzet gebeurt naar rato van de bijdragen van de gemeenten, wordt door de onderzoekers tijd geschreven. De jaarrekening van de rekenkamer wordt gecontroleerd door een externe accountant.

2.2.4 Openbaarheidsparagraaf

De Wet open overheid (Woo) is in werking getreden op 1 mei 2022. In de Woo staat dat iedereen recht heeft op informatie van de overheid en dat de overheid actief informatie openbaar moet maken. Dit geldt ook voor de rekenkamer.

Wat doen we al?
Wij publiceren al onze onderzoeken op onze website. Ook onze beleidsvisie en onze onderzoeksprogramma's staan op onze website. Op de projectpagina's van de onderzoeken publiceren we onze onderzoeksopzetten, antwoorden op vragen van raadsleden, rekenkamerbrieven en de behandelingen van onze rapporten in de raadsvergaderingen. Tot slot bevat onze website informatie over onze organisatie, onze werkwijze en procedures, hoe men ons kan bereiken, hoe een klacht of een informatieverzoek kan worden ingediend en hoe een onderzoeksonderwerp kan worden aangedragen.

Wat zijn onze voornemens voor 2026 en 2027?
De Woo kent zeventien informatiecategorieën die decentrale overheden, waaronder de rekenkamer, (op termijn) openbaar moeten maken. De ministeriële regeling Actieve openbaarmaking Woo beschrijft de wijze waarop documenten openbaar gemaakt moeten worden. De verwachting is dat steeds meer verplicht openbaar gemaakt moet worden. Te denken valt aan Woo-besluiten, convenanten, onderzoeksrapporten (over de rekenkamer) en klachten. We zullen deze ontwikkelingen volgen, ons voorbereiden op de openbaarmaking van deze categorieën (voor zover deze op ons van toepassing zijn) en deze informatie openbaar maken. Daarnaast zullen we in de Woo-index de openbaar gemaakte documenten vermelden. In ons streven om zoveel mogelijk documenten openbaar te maken zullen we bijvoorbeeld ook de gedragscode en selectielijst op onze website plaatsen. In overleg met de gemeentearchivaris hebben we in 2025 de selectielijst geactualiseerd. In 2026 passen we deze toe op onze documenten van de afgelopen jaren. Dat betekent dat we bepaalde documenten gaan vernietigen en andere documenten zullen overbrengen naar het stadsarchief. Die documenten kunnen daar dan worden ingezien. Ontvangen wij een Woo-verzoek, dan zoeken we contact met de verzoeker om te overleggen met welke informatie diegene is geholpen. Daar waar het mogelijk is om de informatie te verstrekken, is ons streven om dit snel te doen. Tevens wordt in 2026 de website vernieuwd en zal daarbij worden aangepast aan de meest actuele toegankelijkheidseisen.

3. Financiële begroting 2027

In dit hoofdstuk is de programmabegroting 2027 opgenomen inclusief de meerjarenbegroting 2026-2028.

3.1 Programmabegroting 2027

Het programma van de rekenkamer bestaat uit het uitvoeren van de rekenkamerfunctie voor de aan de gemeenschappelijke regeling deelnemende gemeenten.

Tabel 3.1 – Overzicht van begrote baten en lasten 2027

Baten (in €)	Realisatie 2025	Begroting 2026 (na 1e wijziging)	Begroting 2027
Bijdrage Amsterdam	2.511.700	2.574.490	2.759.850
Bijdrage Zaanstad	252.760	259.080	277.730
Overige baten	18.772	5.360	P.M.
Totaal baten	**2.783.232**	**2.838.930**	**3.037.580**

Lasten (in €)	Realisatie 2025	Begroting 2026 (na 1e wijziging)	Begroting 2027
Personeelslasten	2.333.981	2.464.811	2.498.000
Overige personeelslasten	28.139	32.800	34.180
Huisvestingslasten	225.088	256.300	267.060
Ict-kosten	147.477	148.625	154.870
Publicatiekosten	16.745	11.100	11.570
Overige materiële kosten	65.160	81.000	71.900
Kapitaallasten	49.140	46.176	46.176
Onvoorzien	0	0	0
Totaal lasten	**2.865.731**	**3.040.812**	**3.083.756**

Resultaat (in €)	Realisatie 2025	Begroting 2026 (na 1e wijziging)	Begroting 2027
Saldo van baten en lasten	**-82.499**	**-201.882**	**-46.176**
Onttrekkingen reserves	403.824	243.107	46.176
Toevoegingen reserves	-210.096	-41.225	-
Resultaat	**111.229**	**0**	**0**

Het BBV schrijft voor dat gemeenschappelijke regelingen ook inzicht moeten geven in voorgeschreven taakvelden. In paragraaf 3.3 is daarom een overzicht opgenomen van baten en lasten naar taakvelden.

3.2 Toelichting op de programmabegroting 2027

Baten

Bijdragen gemeenten Amsterdam en Zaanstad

In de gemeenschappelijke regeling is bepaald dat de raden van de deelnemende gemeenten voor een periode van zes jaar de jaarlijkse bijdrage aan de rekenkamer vaststellen. Na zes jaar kunnen nieuwe afspraken gemaakt worden over de jaarlijkse bijdragen van de deelnemende gemeenten.

In 2023 is besloten door de gemeenteraden van Amsterdam en Zaanstad om de huidige samenwerking te continueren en de jaarlijkse (geïndexeerde) gemeentelijke bijdragen, die golden voor de periode 2016-2021, voort te zetten voor de jaren 2024 tot met 2028. Conform de gemeenschappelijke regeling mogen de bijdragen jaarlijks worden aangepast aan de loonkostenontwikkeling. Bij het opstellen van de begroting maken we hiervan een inschatting. Aanzienlijk later maakt het CBS de werkelijke loonkostenontwikkeling bekend (index contractuele loonkosten per maand, cao-sectoren overheid). Hierdoor wordt pas ruimschoots na afloop van een begrotingsjaar duidelijk wat de werkelijke loonkostenontwikkeling is geweest. Op dit moment is alleen voor 2024 een definitieve loonkostenontwikkeling bekend. Op basis van de voorlopige cijfers voor 2025 en de ramingen voor 2026[ii] en 2027 schatten wij in dat de cumulatieve indexatie sinds 2020 moet uitkomen op 134,9. Tot en met begrotingsjaar 2026 hebben wij in onze begrotingen rekening gehouden met loonkostenontwikkelingen die cumulatief uitkomen (ten opzichte van 2020) op 125,9. Dit betekent dat de in de begroting voor 2026 gehanteerde indexatie te laag is. Om voor 2027 uit te komen op een cumulatieve indexatie van 134,9 is derhalve een indexatie van 7,2% nodig van de gemeentelijke bijdragen.

Tabel 3.2 – Overzicht cumulatieve indexatie begrotingsjaar 2027

(2020 = 100)	Rekenindex	Indexatie in begroting
2024	119,9	117,5
2025	124,6	122,8
2026	129,5	125,9
2027	134,9	134,9

Overige baten

De rekenkamer kan incidenteel overige baten realiseren door het op verzoek verzorgen van presentaties en gastcolleges. Ook komt het soms voor dat de rekenkamer opbrengsten verkrijgt door met andere rekenkamers samen te werken. De omvang van deze activiteiten is beperkt. In de begroting is daarom voor overige opbrengsten een pro-memorie-post opgenomen.

Lasten

Personeelslasten

Onder de personeelskosten zijn de totale loonkosten opgenomen van de vaste en tijdelijke medewerkers van de rekenkamer. De begrote formatie van de rekenkamer bedraagt 20,2 fte. Ook de personeelskosten van de bestuurder/directeur zijn onder deze post begroot. Verder worden onder deze post de kosten geboekt voor project-inhuur. Hierbij gaat het voornamelijk om het incidenteel inhuren van specifieke deskundigheid en expertise ter ondersteuning van het onderzoek. Om flexibel te kunnen reageren op ontwikkelingen in de arbeidsmarkt kunnen binnen het personeelsbeleid keuzes worden gemaakt voor meer of minder (specialistische) inhuur.

[ii] Voor deze berekening is rekening gehouden met een cao-stijging van 1,25% per 1 juli 2026.

Overige personeelslasten
De overige personeelslasten hebben betrekking op het budget voor onder meer externe opleidingskosten en kosten voor sociale activiteiten, voor zowel de onderzoekers als de overige medewerkers.

Huisvestingslasten
De huisvestingslasten hebben betrekking op de huur- en de servicekosten van de kantoorruimte. Tevens zijn onder deze post de kosten begroot voor het schoonmaken en de periodieke vervanging van meubilair. De rekenkamer heeft 525 m^2 kantoorruimte gehuurd. Het huurcontract loopt tot 30 november 2033, met een optie om het contract te beëindigen per 1 december 2029.

Ict-kosten
De ict-kosten hebben betrekking op de kosten die samenhangen met het beheer van het eigen ict-netwerk, kleine ict-aanschaffingen, jaarlijkse licenties, et cetera. Voor een beperkt aantal ict-toepassingen maken we ook gebruik van het ADW-netwerk van de gemeente Amsterdam. De daarvoor in rekening gebrachte kosten worden ook op deze post verantwoord.

Publicatiekosten
Onder deze post worden de kosten opgenomen voor het onderhoud en het verder verbeteren van de website van de rekenkamer. Ook eventuele druk- en verzendkosten van rapporten, drukwerk en kosten met betrekking tot het visualiseren van rapporten worden verantwoord onder deze post.

Overige materiële kosten
Onder deze post zijn de kosten begroot die de gemeente Amsterdam in rekening brengt voor het voeren van de financiële administratie en ondersteuning met betrekking tot personeelszaken. Verder zijn onder deze post de accountantskosten begroot, net als de kosten externe inhuur functionaris gegevensbescherming, juridische kosten, de kosten van contributies voor brancheorganisaties, verzekeringskosten, et cetera.

Kapitaallasten
De kapitaallasten in 2027 hebben betrekking op de afschrijvingskosten van investeringen in huisvesting en ict. Er wordt € 2.280 afgeschreven voor de aanschaf van nieuwe mobiele telefoons en laptopbeveiliging in 2023. Deze investeringen zijn eind 2027 volledig afgeschreven. Voor de aanschaf van nieuwe desktopcomputers en laptops in 2024 wordt € 6.080 afgeschreven. In datzelfde jaar is de rekenkamer overgegaan naar een nieuwe digitale werkomgeving, waarvoor nog eens € 7.910 wordt afgeschreven. Voor de verbouwing van het kantoor in 2025 is een afschrijving van € 22.141 opgenomen. Tot slot zijn in 2026 nieuwe laptops aangeschaft en wordt de website van de rekenkamer vernieuwd. Hiervoor wordt respectievelijk € 4.365 en € 3.400 afgeschreven. De afschrijvingstermijn voor huisvestings- en ict-investeringen is vijf jaar.

Onvoorzien
In de begroting is een post Onvoorzien opgenomen. Aangezien onvoorziene posten binnen de rekenkamer zelden voorkomen, is hier geen budget aan toegekend. Onvoorziene uitgaven worden binnen de bestaande budgetten opgevangen, of indien nodig, wordt hiervoor de algemene reserve aangewend. Deze is bedoeld om fluctuaties in de uitgaven op te vangen.

Resultaat
Het saldo van baten en lasten voor 2027 wordt begroot op € 46.176 (negatief). Dit tekort wordt volledig veroorzaakt door de kapitaallasten. Door € 46.176 te onttrekken aan de bestemmingsreserves Huisvesting en Ict ter dekking van de afschrijvingskosten, ontstaat een sluitende begroting.

3.3 Specificatie naar taakvelden

Op basis van het BBV moeten gemeenschappelijke regelingen ook inzicht geven in de kosten per taakveld. Tevens moet een specificatie worden opgenomen van de verwachte incidentele baten en lasten en de beoogde structurele toevoegingen en onttrekkingen aan de reserves.

Overzicht toedeling aan taakvelden
Voor de rekenkamer zijn de taakvelden rekenkamerfunctie en overhead van toepassing.[iii]

Tabel 3.3 – Overzicht van begrote baten en lasten naar taakvelden

(In €)	Jaarrekening 2025	Begroting 2026 (na 1e wijziging)	Begroting 2027
Baten			
Taakveld Bestuur en ondersteuning	2.783.232	2.838.930	3.037.580
Totaal baten	**2.783.232**	**2.838.930**	**3.037.580**
Lasten			
Taakveld Bestuur Taakveld Overhead Onvoorzien	2.081.973 783.758 0	2.221.665 819.147 0	2.317.632 766.124 0
Totaal lasten	**2.865.731**	**3.040.812**	**3.083.756**
Saldo van baten en lasten	**-82.499**	**-201.882**	**-46.176**
Mutaties reserves	193.728	201.882	46.176
Resultaat	**111.229**	**0**	**0**

Toerekening personeelslasten aan taakvelden
De rekenkamer heeft een formatie, exclusief de bestuurder/directeur, van 19,2 fte. Hiervan heeft 17,1 fte betrekking op medewerkers die worden ingezet voor het doen van onderzoek. De kosten van deze medewerkers worden in principe volledig toegerekend aan het taakveld 0.1 Bestuur. Het komt incidenteel voor dat deze medewerkers ook overheadtaken uitvoeren, bijvoorbeeld ten behoeve van de nieuwe ict-infrastructuur. In dat geval vindt een overboeking plaats naar het taakveld 0.4 Overhead. De kosten van de bestuurder/directeur worden volledig toegerekend aan het taakveld 0.1 Bestuur. Voor het secretariaat en het bureaumanagement is in de formatie 2,1 fte opgenomen. Een groot deel hiervan wordt beschouwd als overheadskosten. De communicatiewerkzaamheden voor de projecten vallen onder onderzoek en daarmee onder het taakveld 0.1 Bestuur.

Binnen het personeelskostenbudget is ook beperkte ruimte voor het inhuren van externe expertise en uitzendkrachten. Om het personeelskostenbudget optimaal te benutten, kunnen bij natuurlijk verloop en arbeidsmarktontwikkelingen tijdelijk externen worden aangetrokken.

[iii] Het Iv3-Informatievoorschrift 2017 vermeldt de rekenkamer expliciet als een onderdeel van het taakveld 01. Bestuur.

Afhankelijk van de aard van de werkzaamheden worden de kosten daarvan toegerekend aan het taakveld 0.1 Bestuur of taakveld 0.4 Overhead.

Toerekening overige kosten aan taakvelden
De overige personeelskosten, huisvestingslasten, overige materiële kosten en kapitaallasten worden alle toegerekend aan het taakveld 0.4 Overhead. De publicatiekosten worden volledig toegerekend aan het taakveld 0.1 Bestuur.

Overzicht incidentele baten en lasten begroting
Voor het begrotingsjaar 2027 zijn er geen incidentele baten of lasten begroot.

Overzicht beoogde structurele toevoegingen en onttrekkingen aan de reserves
Er zijn bestemmingsreserves gevormd om de jaarlijkse afschrijvingslasten van de (geactiveerde) huisvestings- en ict-investeringen te dekken. Voor afschrijvingslasten huisvesting wordt jaarlijks € 22.141 aan de reserve huisvesting onttrokken. Voor de ict-investeringen wordt jaarlijks € 24.035 onttrokken aan de bestemmingsreserve ict.

3.4 Investeringsbegroting

In de onderstaande tabel staat de investeringsstaat van de rekenkamer.

Tabel 3.4 – Investeringsstaat rekenkamer

Materiële vaste activa[iv] (in €)	Initieel investe-rings-bedrag	Boek-waarde per 1-1-2027	Investe-ringen 2027	Afschrij-ving in boekjaar	Boek-waarde per 31-12-2027	Afschrij-ving (lineair)
Huisvesting						
Herinrichting kantoor 2025	110.704	88.563	0	22.141	66.422	5 jaar (2026-2030)
Ict						
Mobiele telefoons en laptopbeveiliging 2023	11.400	2.280	0	2.280	0	5 jaar (2023-2027)
Desktops en laptops 2024	30.400	12.160	0	6.080	6.080	5 jaar (2024-2028)
Digitale werkomgeving 2024	39.550	15.820	0	7.910	7.910	5 jaar (2024-2028)
Vernieuwing website 2026	17.000	13.600	0	3.400	10.200	5 jaar (2026-2030)
Laptops 2026	21.825	17.460	0	4.365	13.095	5 jaar (2026-2030)
Totaal	**230.879**	**149.883**	**0**	**46.176**	**103.707**	

[iv] Investeringen tot een bedrag van € 10.000 worden niet geactiveerd, maar als last genomen in het jaar van aanschaf.

Voor de herinrichting van het kantoor worden in 2026 nog enkele kosten verwacht. De exacte omvang van de kosten zullen later dit jaar worden vastgesteld en worden betrokken in de tweede begrotingswijziging 2026. Voor 2027 zijn er geen grote investeringen voorzien.

3.5 Uiteenzetting financiële positie

Voor de rekenkamer worden voor eind 2026 en eind 2027 de volgende balansen geprognosticeerd. Om inzicht te geven in de ontwikkeling van de diverse balansposten is tevens ter vergelijking de balans per 31 december 2025 toegevoegd.

Tabel 3.5 – Overzicht geprognotiseerde balansen

	Balans 31-12-2025 (vóór resultaat-bestemming)	Geprognotiseerde balans 31-12-2026	Geprognotiseerde balans 31-12-2027
Vaste activa			
Investeringen			
▪ Huisvesting	108.304	88.563	66.422
▪ Ict	46.530	61.320	37.285
Vlottende activa			
Vorderingen	72.712	50.000	50.000
Liquide middelen	0	0	0
Overlopende activa	705.556	555.556	555.556
Totaal activa	**933.103**	**755.439**	**709.263**

	Balans 31-12-2025 (vóór resultaat-bestemming)	Geprognotiseerde balans 31-12-2026	Geprognotiseerde balans 31-12-2027
Eigen vermogen			
Algemene reserve	390.362	345.885	345.885
Reserve huisvesting	108.304	88.563	66.422
Reserve ict	46.530	61.320	37.285
Reserve bijz. lasten	50.896	9.671	9.671
Nog te bestemmen	111.229	0	0
Vaste schulden			
Kapitaalschuld	-	-	-
Vlottende schulden			
Kortlopende schulden en overlopende passiva	225.782	250.000	250.000
Totaal passiva	**933.103**	**755.439**	**709.263**

Hierna volgt een toelichting op verschillende balansposten.

Vaste activa
In 2023 zijn nieuwe mobiele telefoons aangeschaft en is de beveiliging van de bestaande laptops verbeterd. De investeringskosten daarvan bedroegen in totaal € 11.400. In 2024 is daarnaast een bedrag van € 30.400 geïnvesteerd in de aanschaf van nieuwe desktopcomputers en laptops. Tevens is voor een bedrag van € 39.550 geïnvesteerd in het opzetten en implementeren van een nieuwe digitale werkomgeving. In 2026 zijn nieuwe laptops aangeschaft en wordt de website van de rekenkamer vernieuwd, waarvoor de investering respectievelijk € 21.825 en € 17.000 bedraagt. De ict-investeringen worden in vijf jaar afgeschreven. De totale ict-afschrijvingskosten per jaar bedragen € 24.035.

In 2025 is het kantoor verbouwd en in 2026 worden hiervoor nog enkele kosten verwacht. De exacte omvang van de kosten zullen later dit jaar worden vastgesteld. De totale investering op dit moment bedraagt € 110.704. Investeringen in huisvesting worden in vijf jaar afgeschreven. De jaarlijkse afschrijvingskosten bedragen momenteel € 22.141.

Vlottende activa
De verwachte vorderingen aan het eind van 2026 en 2027 betreffen de vorderingen op de deelnemende gemeenten in verband met door de rekenkamer betaalde btw die verrekend kan worden met het btw-compensatiefonds.

De overlopende activa-post heeft grotendeels betrekking op de rekening-courant-verhouding met de gemeente Amsterdam. Deze is ontstaan door de verplichting om liquide middelen bij het Rijk te stallen (het zogenaamde schatkistbankieren).

Eigen vermogen
Het verwachte verloop van het eigen vermogen is hieronder inzichtelijk gemaakt. De reserves worden daarna in het kort toegelicht.

Tabel 3.6 – Verloopoverzicht reserves

Reserves (in €)	31-12-2025 (ná resultaat-bestemming)	Begrote mutaties 2026	31-12-2026	Mutaties 2027	31-12-2027
Algemene reserve	501.591	-155.706	345.885	0	345.885
Subtotaal	***501.591***	***-155.706***	***345.885***	***0***	***345.885***
Bestemmings-reserve					
Huisvesting	108.304	-19.741	88.563	-22.141	66.422
Ict	46.530	14.790	61.320	-24.035	37.285
Bijzondere lasten	50.896	-41.225	9.671	0	9.671
Subtotaal	***205.730***	***-46.176***	***159.554***	***-46.176***	***113.378***
Totaal reserves	**707.321**	**-230.031**	**505.439**	**-46.176**	**459.263**

Algemene reserve
Met de vorming van de gemeenschappelijke regeling in 2010 heeft de rekenkamer een financieel zelfstandige positie gekregen. Om de fluctuaties in de onderzoekskosten te kunnen opvangen, streeft de rekenkamer naar een algemene reserve tussen de 10 en 15% van het jaarlijkse budget.

Dit betekent een gewenste stand tussen de € 303.758 en € 455.637. Naar verwachting zal de algemene reserve eind 2027 uitkomen op € 345.885. Daarmee valt de stand van de algemene reserve binnen de streefwaarde van 10 tot 15% van de te ontvangen jaarlijkse bijdragen.

Reserve Huisvesting
De rekenkamer heeft een bestemmingsreserve Huisvesting voor de financiering van de jaarlijkse afschrijvingskosten van investeringen in de huisvesting. De totale investeringen van de verbouwing van 2025 bedragen op dit moment € 110.704. Hiervoor wordt jaarlijks een bedrag van € 22.141 aan deze reserve onttrokken. De investeringen in huisvesting worden in vijf jaar afgeschreven.

Reserve Ict
Begin 2023 zijn nieuwe mobiele telefoons aangeschaft en is de beveiliging van de bestaande laptops verbeterd. Deze investering bedroeg in totaal € 11.400. In 2024 is daarnaast een bedrag van € 30.500 geïnvesteerd in de aanschaf van nieuwe desktopcomputers en laptops. Tevens is voor een bedrag van € 39.550 geïnvesteerd in het opzetten en implementeren van een nieuwe digitale werkomgeving. In 2026 zijn nieuwe laptops aangeschaft en wordt de website van de rekenkamer vernieuwd, waarvoor de investering respectievelijk € 21.825 en € 17.000 bedraagt. Voor de dekking van de afschrijvingskosten van ict-investeringen is een reserve gevormd. Ict-investeringen worden in vijf jaar afgeschreven. Dit betekent dat jaarlijks € 24.035 aan deze reserve wordt onttrokken ten gunste van de exploitatie.

Reserve Bijzondere lasten
Tijdens de behandeling van de *Begroting 2024* hebben de gemeenteraden van Amsterdam en Zaanstad met het voorstel van de rekenkamer ingestemd om een deel van de bestemmingsreserve Bijzondere Lasten, waarin het eerdere vermogensoverschot in de periode 2016-2021 is overgeheveld, te benutten ter dekking van extra uitgaven op het gebied van ict en huisvesting.[v] Het eventuele restant van de beschikbare middelen zal ingezet worden voor de uitvoering van nieuwe taken, zoals beschreven in de Beleidsvisie 2023-2028. In 2024 is reeds een bedrag onttrokken ter dekking van de ict-investeringen en in 2025 en 2026 is € 110.704 aangewend voor de investeringen in huisvesting. In 2026 wordt het grootste deel van het restant ingezet voor de investeringen in laptops en de vernieuwing van de website.

Voorzieningen
Er zijn geen bijzondere uitgaven gepland of omstandigheden bekend waarvoor voorzieningen moeten worden getroffen.

Vaste schulden
De rekenkamer heeft geen langlopende leningen. Het beleid is om bestemmingsreserves te vormen voor de financiering van investeringen.

Kortlopende schulden en overlopende passiva
De kortlopende schulden aan het eind van het jaar hebben grotendeels betrekking op de per 31 december nog te betalen personeels- en ondersteuningskosten aan de gemeente Amsterdam.

Meerjarenramingen
In deze paragraaf zijn de meerjarenramingen van de balansen en exploitaties van de rekenkamer opgenomen. De ramingen zijn voorzien van een korte toelichting.

[v] RAZ, Notitie gemeentelijke bijdragen RAZ, 3 mei 2023.

Tabel 3.7 – Meerjarenraming balansen per 31 december (x € 1.000)

	2027	2028	2029	2030
Vaste activa				
Investeringen huisvesting en ict	104	60	30	0
Vlottende activa				
Vorderingen	50	50	50	50
Liquide middelen	-	-	-	-
Overlopende activa	556	556	556	556
Totaal activa	**710**	**666**	**636**	**606**

	2027	2028	2029	2030
Eigen vermogen				
Algemene reserve	346	346	346	346
Reserve Huisvesting	66	44	22	0
Reserve Ict	37	16	8	0
Reserve Bijz. lasten	10	10	10	10
Vaste schulden				
Kapitaalschuld	-	-	-	-
Vlottende schulden				
Kortlopende schulden en overlopende passiva	250	250	250	250
Totaal passiva	**710**	**666**	**636**	**606**

Het beleid van de rekenkamer is om een algemene reserve aan te houden tussen de 10 en 15% van de jaarlijkse gemeentelijke bijdragen. Hierdoor kunnen schommelingen in het uitgavenniveau zelf worden opvangen. De begrote stand eind 2027 bedraagt € 345.885 (11,4%).

Verder heeft de rekenkamer als beleid om investeringen met eigen middelen te financieren. Dit doet zij door bestemmingsreserves te vormen. De jaarlijkse afschrijvingskosten worden met deze reserves gedekt.

Het huurcontract van de huidige kantoorlocatie van de rekenkamer is verlengd en loopt tot 30 november 2033, met een optie om het contract te beëindigen per 1 december 2029. Investeringen in huisvesting worden in vijf jaar afgeschreven.

De ict-investeringen worden eveneens in vijf jaar afgeschreven. Vervanging van ict-investeringen vindt plaats op het moment dat deze economisch zijn afgeschreven. Verder is de verwachting dat door innovatieve ontwikkelingen geregeld nieuwe investeringen in soft- en hardware zullen moeten worden gedaan. Zodra dit aan de orde is, doet de rekenkamer daarvoor begrotingsvoorstellen.

Voor de besteding van de reserve Bijzondere lasten is - in samenhang met het vaststellen van de vaste gemeentelijke bijdragen tot en met 2028 - een aparte notitie opgesteld. De reserve wordt ingezet voor ict-investeringen en investeringen in huisvesting. In 2024 is een bedrag onttrokken voor ict-investeringen, in 2025 voor de investeringen in huisvesting en in 2026 voor investeringen in nieuwe laptops en vernieuwing van de website.

Tabel 3.8 – Meerjarenraming exploitatie

(In € 1.000)	2027	2028	2029	2030
Baten				
Taakveld Bestuur en ondersteuning	3.038	3.038	3.038	3.038
Totaal baten	**3.038**	**3.038**	**3.038**	**3.038**
Lasten				
Taakveld Bestuur Taakveld Overhead Onvoorzien	2.318 766 0	2.316 766 0	2.305 762 0	2.305 762 0
Totaal lasten	**3.084**	**3.081**	**3.067**	**3.067**
Saldo van baten en lasten	**-46**	**-44**	**-30**	**-30**
Mutaties reserves	46	44	30	30
Resultaat	**0**	**0**	**0**	**0**

Korte toelichting op de meerjarenraming exploitatie
De bedragen zijn gebaseerd op een geschat prijspeil 2027 zoals bij het opstellen van de begroting is voorzien (indexering van 7,2% ten opzichte van de *Begroting 2026)*.[vi]

Incidentele baten en lasten
Vanaf 2027 zijn in de meerjarenraming geen incidentele baten of lasten voorzien. Jaarlijks wordt bij het opstellen van de jaarbegrotingen bezien of er aanleiding is om incidentele posten te begroten.

Structurele onttrekkingen aan reserves
De mutaties reserves hebben betrekking op onttrekkingen aan de bestemmingsreserves Huisvesting en Ict. Deze onttrekkingen dienen om de afschrijvingslasten te dekken. In 2027 wordt hiervoor € 46.176 onttrokken. De afschrijvingslasten dalen in de jaren daarop naar € 29.906 in 2030.

Ontwikkeling EMU-saldo
Het EMU-saldo is het saldo van de ontvangsten en uitgaven, berekend op transactiebasis overeenkomstig de voorschriften van het BBV. Het verloop van het EMU-saldo voor de

[vi] Een belangrijke reden om niet meerjarig te indexeren, is de grote onzekerheid over de toekomstige indexatiepercentages en hun ontwikkeling over meerdere jaren.

rekenkamer is samengevat in onderstaande tabel. Alleen de posten die voor de rekenkamer van toepassing zijn, zijn in de tabel opgenomen.

Tabel 3.9 – EMU-saldo per einde jaar (x € 1.000)

	Jaarreke-ning 2025	Begroting 2026 (na eerste wijziging)	Begroting 2027	Meerjaren-raming 2028	Meerjaren-raming 2029	Meerjaren-raming 2030
Exploitatie vóór mutaties reserves	-82,5	-201,9	-46,2	-43,9	-29,9	-29,9
Afschrijvingen tlv exploitatie	49,1	46,2	46,2	43,9	29,9	29,9
Investeringen in (im-)materiële activa	-108,3	-41,2	-	-	-	-
EMU-Saldo	-141,7	-196,9	0	0	0	0

In 2025 is er een negatief EMU-saldo van € 141.700. Dit komt hoofdzakelijk door een negatief saldo van baten en lasten als gevolg van hogere personeelslasten en ict-kosten, en heeft mede betrekking op de investeringen in huisvesting in dat jaar. Het begrote negatieve EMU-saldo in 2026 van € 196.900 komt grotendeels door de hogere begrote personeels- en huisvestingslasten en de investeringen in ict in 2026. Vanaf 2027 wordt er een EMU-saldo verwacht van € 0. Dit komt omdat de afschrijvingskosten (= geen uitgaven) worden gedekt door onttrekkingen aan bestemmingsreserves (= geen inkomsten). Daarnaast zullen de personeelslasten vanaf 2027 weer structureel in evenwicht zijn met de jaarlijkse gemeentelijke bijdragen.

4. Eerste begrotingswijziging 2026

De oorspronkelijke *Begroting 2026* is, na de ontvangst van de zienswijzen van de gemeenteraden Amsterdam en Zaanstad, op 14 juli 2025 door de directeur van de rekenkamer vastgesteld.

Vanwege diverse redenen is er aanleiding om de *Begroting 2026* te actualiseren. De begrotingswijzigingen zijn een gevolg van:

- resultaatbestemming 2025;
- bijstelling van begrote baten 2026;
- bijstelling van begrote lasten 2026;
- investeringen in huisvesting en storting in de bestemmingsreserve Huisvesting;
- investeringen in ict en storting in de bestemmingsreserve Ict;
- onttrekking aan de bestemmingsreserve Bijzondere lasten;
- onttrekking aan de algemene reserve.

In paragraaf 4.1 lichten we de begrotingswijzigingen toe. Paragraaf 4.2 laat het effect zien van de begrotingswijzigingen op de programmabegroting 2026 en het verloop van de reservepositie in 2026.

4.1 Toelichting eerste begrotingswijziging 2026

Resultaatbestemming 2025

De *Jaarrekening 2025* laat een positief resultaat zien van € 111.229. Voorgesteld wordt om het volledige jaarresultaat van € 111.229 toe te voegen aan de algemene reserve.

Bijstelling van begrote baten 2026

De baten ten opzichte van de oorspronkelijke *Begroting 2026* worden verhoogd met € 5.360. De actualisatie van de begrote baten heeft betrekking op de verwachte overige opbrengsten.

Overige opbrengsten (+ € 5.360)

In de begroting was een pro memorie-post voor de overige opbrengsten opgenomen. Deze post heeft betrekking op te ontvangen vergoedingen voor het verzorgen van gastpresentaties en cursussen, en eventuele te ontvangen bijdragen voor advieswerkzaamheden. De voorlopige verwachting is dat de overige opbrengsten € 5.360 bedragen. Dit betreft ontvangen vergoedingen van de Vereniging van Rekenkamer (VvR) voor het verzorgen van een online masterclass, een webinar en voor het verlenen van juridische ondersteuning, en van de Vrije Universiteit (VU) voor het geven van een gastcollege.

Bijstelling van begrote lasten 2026

De lasten worden per saldo verhoogd met € 52.127 ten opzichte van de oorspronkelijke *Begroting 2026*. De actualisatie van de begrote lasten heeft betrekking op een stijging in de personeelslasten, huisvestingskosten en overige materiële kosten. Daarnaast worden de verwachte publicatiekosten en kapitaallasten naar beneden bijgesteld.

Personeelslasten (+ € 54.811)

Naar verwachting laat de post Personeelslasten een overschrijding zien van € 54.811. Het personeelsbudget wordt daarom met dit bedrag opgehoogd. Dit heeft twee hoofdoorzaken. Ten eerste is tijdelijk iemand ingezet om de taken over te nemen van een collega die voor langere tijd afwezig is. Ten tweede is het tijdelijke contract van een andere collega verlengd tot aan 31 augustus 2026. Deze collega heeft onder meer het jaarverslag van 2025 gemaakt. De rest van haar tijd zal zij zich bezighouden met het op orde brengen van de archivering en het overhevelen

van delen van het archief van de rekenkamer naar het stadsarchief. Daarnaast zal zij onder meer zorgen voor een beter planningssysteem, ondersteunen bij de actualisering van de website.

Huisvestingskosten (+ € 4.150)
Het huidige begrote budget voor huisvestingskosten zal ontoereikend zijn en naar verwachting een budgetoverschrijding laten zien. Het budget voor de huisvestingslasten wordt daarom met € 4.150 opgehoogd. De stijging van de kosten is met name toe te schrijven aan een verwachte huurstijging in het laatste kwartaal van 2026.

Publicatiekosten (- € 11.900)
Ook de publicatiekosten zijn geactualiseerd op basis van de realisatiecijfers over 2025. Aan het eind van 2025 bleek dat de eerder begrote publicatiekosten voor het jaar 2025 te hoog waren ingeschat. Dit kwam met name doordat veel van deze werkzaamheden, zoals het maken van infographics, door werknemers zelf zijn gedaan. We verwachten dat dit ook het geval zal zijn in 2026. Daarnaast waren er in 2025 enkele incidentele kostenposten die in 2026 niet terug zullen keren, zoals de kosten van het nieuwe RAZ-logo voor op de muur en de kosten voor werving van nieuw personeel. Om deze redenen is het budget voor publicatiekosten in 2026 met € 11.900 verlaagd.

Overige materiële kosten (+ € 7.000)
De overige materiële kosten worden met € 7.000 verhoogd. In 2026 verwachten we extra incidentele kosten voor juridisch advies en juridische ondersteuning, met name omdat het reglement van orde moet worden gewijzigd. Dit was in de originele *Begroting 2026* niet voorzien.

Kapitaallasten (- € 1.934)
De kapitaallasten dalen per saldo met € 1.934. In de oorspronkelijke begroting was een schatting gemaakt van de investering in huisvesting voor 2025. De kosten voor de verbouwing van het kantoor zijn een stuk lager uitgevallen, waardoor ook de jaarlijkse kapitaallasten lager uitkomen (- € 9.699). Wel worden in 2026 investeringen voorzien in nieuwe laptops en het vernieuwen van de website, waar jaarlijkse kapitaallasten van respectievelijk € 4.365 en € 3.400 mee gepaard gaan. Per saldo komen de kapitaallasten daarom € 1.934 lager uit dan begroot.

Investeringen in huisvesting en storting in de bestemmingsreserve Huisvesting
De kosten voor de verbouwing van het kantoor zijn nagenoeg volledig bekend. De totale investering in 2025 bedroeg € 108.304. In 2026 wordt nog eens € 2.400 geïnvesteerd. Ten behoeve van de afschrijvingskosten is € 2.400 overgeheveld vanuit de bestemmingsreserve Bijzondere lasten naar de bestemmingsreserve Huisvesting, van waaruit de jaarlijkse afschrijvingskosten zullen worden gedekt. De afschrijvingskosten voor de verbouwing komen daarmee in totaal uit op € 22.141. In 2026 zullen nog enkele werkzaamheden worden verricht ten behoeve van de verbouwing van het kantoor, waarvan de kosten nog niet bekend zijn. De definitieve investeringskosten en afschrijvingskosten worden later dit jaar bekend en worden betrokken in de tweede begrotingswijziging 2026. De investering wordt vanaf 2026 in vijf jaar afgeschreven.

Investeringen in ict en storting in de bestemmingsreserve Ict
In 2026 worden twee investeringen in ict voorzien. Ten eerste worden nieuwe laptops aangeschaft. Hier is een investeringsbedrag van € 21.825 mee gemoeid. De kosten voor de installatie van de laptops zit daarbij inbegrepen. Daarnaast zal de website van de rekenkamer worden vernieuwd. Dit is nodig om de website veiliger, sneller, toekomstbestendig en flexibeler te maken en te voldoen aan alle toegankelijkheidseisen. Hiervoor zullen niet alleen de pagina's van de website opnieuw worden ontworpen, maar ook zullen diverse verbeteringen plaatsvinden op de achtergrond. In totaal zal dit € 17.000 gaan kosten. Ter dekking van de bijbehorende afschrijvingskosten van deze investeringen wordt € 38.825 onttrokken uit de bestemmingsreserve

Bijzondere lasten en gestort naar de bestemmingsreserve Ict. De investeringen worden in vijf jaar afgeschreven.

Onttrekking aan de bestemmingsreserve Bijzondere lasten
Om de jaarlijkse afschrijvingen op de investeringen voor het nieuwe interieur van het kantoor te dekken, wordt aanvullend een bedrag van € 2.400 onttrokken aan de bestemmingsreserve Bijzondere lasten. Dit bedrag wordt toegevoegd aan de bestemmingsreserve Huisvesting. Ten behoeve van de jaarlijkse afschrijvingen op de investeringen in de nieuwe laptops en de vernieuwing van de website, wordt een bedrag van respectievelijk € 21.825 en € 17.000 onttrokken aan de bestemmingsreserve Bijzondere lasten. Dit bedrag wordt overgeheveld naar de bestemmingsreserve Ict.

Onttrekking aan de algemene reserve
Het verwachte tekort van € 48.701 zal worden onttrokken aan de algemene reserve. Het verloop van deze reserve is zichtbaar in tabel 4.3. De algemene reserve zal per 31 december 2026, na eerste begrotingswijziging, een omvang hebben van € 345.885. Dit is circa 12,2% van de jaarlijkse gemeentelijke bijdragen in 2026. Daarmee valt de stand van de algemene reserve, ondanks de daling, binnen de bandbreedte van 10 tot 15% van de te ontvangen jaarlijkse bijdragen.

4.2 Resumé eerste begrotingswijzing 2026

Programmabegroting
De door te voeren begrotingswijzigingen laten zich als volgt samenvatten.

Tabel 4.1 – Overzicht *Begroting 2026* vóór en na begrotingswijziging

Baten (in €)	Oorspronkelijke begroting 2026	1e begrotings-wijziging 2026	Begroting 2026, na 1e begrotings-wijziging
Bijdrage Amsterdam	2.574.490	0	2.574.490
Bijdrage Zaanstad	259.080	0	259.080
Overige baten	P.M.	5.360	5.360
Totaal baten	**2.833.570**	**5.360**	**2.838.930**

Lasten (in €)	Oorspronkelijke begroting 2026	1e begrotings-wijziging 2026	Begroting 2026, na 1e begrotings-wijziging
Personeelslasten	2.410.000	54.811	2.464.811
Overige personeelslasten	32.800	0	32.800
Huisvestingslasten	252.150	4.150	256.300
Ict-kosten	148.625	0	148.625
Publicatiekosten	23.000	-11.900	11.100
Overige materiële kosten	74.000	7.000	81.000
Kapitaallasten	48.110	-1.934	46.176
Onvoorzien	0	0	0
Totaal lasten	**2.988.685**	**52.127**	**3.040.812**

Resultaat (in €)	Oorspronkelijke begroting 2026	1e begrotings-wijziging 2026	Begroting 2026, na 1e begrotings-wijziging
Saldo van baten en lasten	**-155.115**	**-46.767**	**-201.882**
Onttr. bestemmingsreserves	48.110	39.291	87.401
Toev. bestemmingsreserves	-	-41.225	-41.225
Onttr. algemene reserve	107.005	48.701	155.706
Toev. algemene reserve	-	-	-
Resultaat	**0**	**0**	**0**

Investeringsbegroting 2026
In de onderstaande tabel is de investeringsbegroting voor 2026 (na de begrotingswijzigingen) opgenomen.

Tabel 4.2 – Investeringsbegroting vóór en na begrotingswijziging

Investeringen (in €)	Oorspronkelijke begroting 2026	1e begrotings-wijziging 2026	Begroting 2026, na 1e begrotings-wijziging
Investeringen in huisvesting	0	2.400	2.400
Investeringen in ict	0	38.825	38.825
Totaal	**0**	**41.225**	**41.225**

Begroting reserves 2026
De eerste begrotingswijziging heeft effect op de reservepositie van de rekenkamer. Het verloop van de reserves in 2026 kan als volgt worden samengevat.

Tabel 4.3 – Overzicht verloop reserves in 2026

Reserves (in €)	31-12-2025 (vóór resultaat-bestemming)	Mutaties begroting 2026	31-12-2026 (vóór 1e begrotings-wijziging)	Mutaties 1e begrotings-wijziging 2026	31-12-2026 (ná 1e begrotings-wijziging)
Algemene reserve	390.362	-107.005	283.357	111.229(1) -48.701(2)	345.885
Subtotaal	***390.362***	***-107.005***	***283.357***	***62.528***	***345.885***
Bestemmings-reserve					
Huisvesting	108.304	-31.840	76.464	2.400(3) 9.699(4)	88.563
Ict	46.530	-16.270	30.260	21.825(5) 17.000(6)	61.320
Bijzondere lasten	50.896	0	50.896	-7.765(7) -2.400(3) -21.825(5) -17.000(6)	9.671
Subtotaal	***205.730***	***-48.110***	***157.620***	***1.934***	***159.554***

Reserves (in €)	31-12-2025 (vóór resultaat-bestemming)	Mutaties begroting 2026	31-12-2026 (vóór 1e begrotings-wijziging)	Mutaties 1e begrotings-wijziging 2026	31-12-2026 (ná 1e begrotings-wijziging)
Totaal reserves	**596.092**	**-155.115**	**440.977**	**64.462**	**505.439**

(1) Het positief financieel resultaat 2025 is via de resultaatbestemming rechtstreeks toegevoegd aan de algemene reserve.
(2) Het (aanvullende) verwachte begrotingstekort wordt onttrokken aan de algemene reserve.
(3) Storting in de bestemmingsreserve Huisvesting ten laste van de bestemmingsreserve Bijzondere lasten om de extra afschrijvingskosten van de investeringen in huisvesting te dekken.
(4) Storting in de bestemmingsreserve Huisvesting door lagere afschrijvingskosten van de investering in huisvesting.
(5) Storting in de bestemmingsreserve Ict ten laste van de bestemmingsreserve Bijzondere lasten om de afschrijvingskosten van de investering in nieuwe laptops te dekken.
(6) Storting in de bestemmingsreserve Ict ten laste van de bestemmingsreserve Bijzondere lasten om de afschrijvingskosten van de investering in de nieuwe website te dekken.
(7) Onttrekking aan de bestemmingsreserve ict om de afschrijvingskosten van de nieuwe ICT-investeringen te dekken.